

Nader onderzoek kleine marterachtigen en vleermuizen

Voorteindseweg 2 te Middelbeers

In opdracht van: Geofoxx
11 september 2019

Colofon

© 2019 Laneco / Geofoxx

Tekst en samenstelling: J. Roelofs MSc.

Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren

Tweede lezer: R. Eversteijn

Projectnummer: 651804

In opdracht van: de heer R. Packbier

Wijze van citeren: Roelofs, J., 2019. Nader onderzoek kleine marterachtigen en vleermuizen Voorteindseweg 2 te Middelbeers.

Contact: Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	6
2	SOORTENBESCHERMING	7
3	SOORTBESCHRIJVING	9
3.1	KLEINE MARTERACHTIGEN	9
3.2	VLEERMUIZEN	9
4	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	11
4.1	ONDERZOEKSVRAAG	11
4.2	ONDERZOEKSMETHODIEK	11
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	14
5.1	KLEINE MARTERACHTIGEN	14
5.2	VLEERMUIZEN	14
5.3	OVERIGE WAARNEMINGEN	16
6	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	17
6.1	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	17
6.2	CONSEQUENTIES	17
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST	19
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN OP KAART	20
BIJLAGE 3	OPSTELLINGEN MARTERONDERZOEK	23

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Voorteindseweg 2 te Middelbeers ligt een woonhuis, een loods, diverse houten schuurtjes en een oude kippenren. Men is voornemens om het woonhuis en de andere opstallen te slopen. De nieuwe bestemming is natuur.

Tijdens een in februari 2018 uitgevoerde quick scan flora en fauna, uitgevoerd door Bodem Natuur Consult, is geconstateerd dat de bebouwing binnen het plangebied mogelijk een functie heeft als verblijfplaats voor vleermuizen en het omliggende terrein voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). De kleine marterachtigen zijn per 1-1-2017 onder de provinciale verordening van Noord-Brabant beschermd in de Wet natuurbescherming. Laneco is gevraagd om nader onderzoek te verrichten naar het gebruik van het plangebied door deze soorten(groep).

Figuur 1.1 Ligging en globale begrenzing (rode lijn) plangebied Voorteindseweg 2 te Middelbeers. (luchtfoto: Google Earth).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt aan de Voorteindseweg 2 te Middelbeers (gemeente Oirschot, provincie Noord-Brabant). De locatie ligt net buiten de bebouwde kom van Middelbeers. Ten noorden direct grenzend aan het plangebied liggen akkers en graslanden. Ten oosten ligt direct aangrenzend een beek, genaamd de Groote Beerze. Verder ten oosten zijn woningen gelegen. Ten zuiden, aan de overkant van de Voorteindseweg/N395, liggen akkers. Ten westen, aan de overkant van de Voorteindseweg/N395, liggen akkers en woningen.

In het plangebied zelf, aan de zuidkant aangrenzend aan de Voorteindseweg/N395, ligt een drie verdiepingen hoge woning met een dakpannen puntdak. Tussen de woning en de weg ligt een tuin met gazon en lage struiken. Tussen het huis en de beek aan de oostkant is een verharde oprit aanwezig en langs de beek ligt een houtwal met verschillende soorten bomen en struiken. Achter de woning zijn een loods, houten schuurtjes en een oude kippenren gelegen. Dit deel van het plangebied is overwoekerd met diverse grassen en struiken.

Binnen het plangebied zullen alle bestaande opstallen worden verwijderd. De bomen blijven behouden, het plangebied zal omgevormd worden tot natuur.

Indrukken Van het plangebied (bron: Laneco en Google Maps)

2 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage 1

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten van bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Als een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet Natuurbescherming. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd. In de provincie Noord-Brabant is soms een positieve afwijzing ook een mogelijkheid.

Wettelijke belangen

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Naast beschermde dier- en plantensoorten, moet iedereen voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3 SOORTBESCHRIJVING

3.1 KLEINE MARTERACHTIGEN

Kleine marterachtigen zijn alleseters, die leven van kleine dieren, eieren, insecten en vruchten. Ze leven in kleinschalige landschappen en verplaatsen zich veelal langs lijnvormige elementen. Ze zijn over het algemeen nachtactief, maar een soort als wezel wordt ook wel overdag waargenomen. De grootte van het leefgebied varieert van 1 tot enkele hectares; waarbij de grootte mede afhankelijk is van het voedselaanbod.

Van de in Nederland levende kleine marterachtigen is de laatste jaren de trend wat onzeker, maar verwacht wordt dat deze soorten door intensivering vrij sterk achteruit zijn gegaan in aantal en verspreiding. Onder de groep kleine marterachtigen worden in Nederland de soorten bunzing, hermelijn en wezel gevat.

Kleine marterachtigen zijn per 1-1-2017 onder de provinciale verordening van Noord-Brabant beschermd in de Wet natuurbescherming (paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming).

3.2 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz.) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders.

Vanaf begin april komen vleermuizen te voorschijn uit hun winterverblijven, afhankelijk van het weer, de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. Vanaf half augustus tot september, in het paarseizoen, vallen de kraamkolonies uiteen en trekken sommige soorten vleermuizen uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer en winter verblijf. In deze periode paren de meeste vleermuissoorten. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere (Helmer, 1988).

Omdat de soorten vaak jarenlang gebruik maken van vaste aanviegroutes tussen verblijfsplaats en foerageergebied, kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

4 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

4.1 ONDERZOEKSVRAAG

Doel van dit onderzoek is om na te gaan of de voorgenomen ingreep gevolgen heeft voor beschermde soorten vleermuizen en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Als effecten op deze beschermde soort(en) zodanig zijn dat belangrijke onderdelen van het leefgebied of verblijfplaatsen (indirect) verloren gaan, dan moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de ingreep worden aangevraagd. In de provincie Noord-Brabant is soms een positieve afwijzing ook een mogelijkheid.

4.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.2.1 *Kleine marterachtigen*

Er zijn voor dit onderzoek drie onderzoeksmethoden gebruikt om de aan- of afwezigheid van de soort in beeld te brengen in lijn met de onderzoeksmethode in de Handreiking kleine Marterachtigen van de Zoogdiervereniging en de provincie Noord Brabant (2017). Voor de verschillende soorten (bunzing, hermelijn en wezel) zijn verschillende methoden succesvol gebleken. Zie bijlage 2 voor de onderzoeksofstelling in het veld. Het onderzoek is 9 weken lang uitgevoerd in periode mei tot en met juli 2019. De Mostelaboxen, spoorbuizen en cameravallen zijn tussentijds gecontroleerd en zo nodig verplaatst.

Spoorbuizen

De eerste methode bestaat uit het gebruik van sporenbuizen, waarvan er vier zijn geplaatst. Middels deze methode kan de aanwezigheid worden onderzocht van kleine marterachtigen, maar is soortbepaling lastig.

Mostela

Er zijn twee Mostelaboxen met cameraval geplaatst om de aanwezigheid van vooral wezel en hermelijn te onderzoeken, waarvoor deze onderzoeksmethode erg succesvol is. Voor bunzing werkt deze methode ook, maar kan niet als uitsluitende methode worden gebruikt.

Cameraval

Er is één wildcamera langs lijnvormige elementen geplaatst. Om op meer begroeide plekken dieren tijdelijk te fixeren werd daar een object met visolie geplaatst voor de camera, zodat beelden goed vastgelegd kunnen worden.

4.2.2 Vleermuizen

Er is voor dit onderzoek gewerkt volgens de richtlijnen vanuit het Protocol Vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017). Conform het protocol zijn er zowel zomer- als najaarsverblijven onderzocht. Er zijn zowel in de zomer als in het najaar rondes uitgevoerd, met een tussenperiode van minstens 30 dagen tussen de eerste en de laatste ronde in de zomer en minstens 20 dagen in het najaar.

Batdetector

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd met behulp van een batdetector (Petterson D240X). Batdetectors vertalen de voor mensen onhoorbare sonargeluiden van vleermuizen in hoorbare geluiden. Vleermuizen zijn op naam gebracht door interpretatie van het ritme en de klank van hun sonargeluid, gecombineerd met zichtwaarnemingen van vliegstyl en grootte.

Bijzondere waarnemingen zijn opgenomen en in batsound geanalyseerd.

Zomeronderzoek

Er zijn in de zomer van 2019 drie onderzoeksrondes uitgevoerd waarvan één ochtendonderzoek en twee avondonderzoeken. Deze zijn uitgevoerd om de aanwezigheid van vliegroutes, belangrijke foerageergebieden en paarplaatsen te onderzoeken. De avondrondes zijn gezien de grootte en de onoverzichtelijkheid van het gebied op twee avonden door twee personen uitgevoerd. Omdat de meeste vleermuissoorten 's ochtends langere tijd bij hun verblijfplaats zwermen, is de ochtendronde door 1 persoon uitgevoerd

Najaarsonderzoek

Er zijn in het najaar van 2018 twee avondrondes uitgevoerd om te zoeken naar paarplaatsen, vliegroutes en winterzwermplekken van vleermuizen. Deze rondes zijn uitgevoerd met 2 personen.

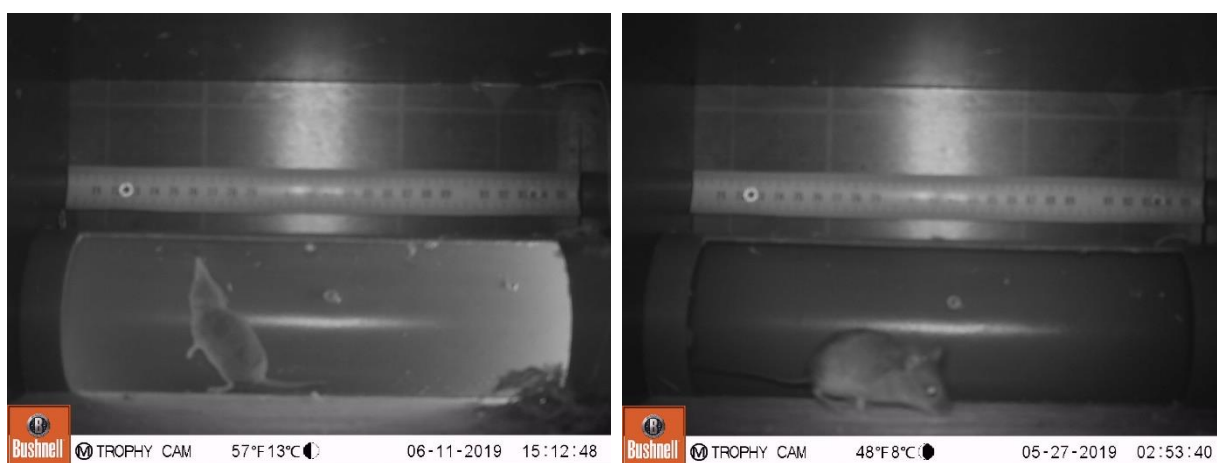
Onderzoeksrondes

Datum	Start/einde	Soort/periode	Zon op/ onder	Windkracht	Temperatuur	Bijzonderheden
28 augustus 2018	21:15 – 23:15 uur	Vleermuizen	20:37 uur	0 Bft.	17°C	Half bewolkt
19 september 2018	00:45 – 02:45 uur	Vleermuizen	19:46 uur	0 Bft.	18°C	Helder
7 mei 2019	Nvt	Kleine marters	Nvt	Nvt	Nvt	Uitzetten onderzoeksofstelling
21 mei 2019	21:30 – 23:30 uur	Vleermuizen + martercontrole	21:38 uur	2-3 Bft.	12°C	Bewolkt
13 juni 2019	Nvt	Martercontrole	Nvt	Nvt	Nvt	Geen
20 juni 2019	22:06 – 00:06 uur	Vleermuizen + martercontrole	22:06 uur	0 Bft.	14°C	Helder
25 juni 2019	03:16 – 05:16 uur	Vleermuizen	05:16 uur	2 Bft.	22°C	Licht bewolkt
8 juli 2019	Nvt	Kleine marters	Nvt	Nvt	Nvt	Ophalen onderzoeksofstelling

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 KLEINE MARTERACHTIGEN

Tijdens elk bezoek zijn de sporenbuizen geanalyseerd en schoongemaakt. De SD-kaarten in de camera's zijn bij ieder bezoek vernieuwd, en de gegevens zijn geanalyseerd. Tijdens het marteronderzoek zijn geen kleine marterachtigen aangetroffen. Op de camera's in de marterboxen zijn wel dieren als algemeen voorkomende muizen waargenomen. De sporen in de sporenbuizen zijn van muizen, ook hier zijn geen sporen van kleine marterachtigen gevonden.

Waarnemingen van het nader onderzoek kleine marterachtigen.

5.1.1 Effecten

Op de uitgezette onderzoeksapparatuur zijn geen sporen of foto's van kleine marterachtigen geconstateerd. Daarmee wordt op basis van gericht veldonderzoek conform het protocol van de provincie Noord-Brabant de aanwezigheid van kleine marterachtigen binnen het plangebied uitgesloten.

5.2 VLEERMUIZEN

De waarnemingen van de zomer- en najaarsrondes naar vleermuizen zijn weergegeven op de kaarten in bijlage 2.

5.2.1 Paarseizoen

1e onderzoeksrunde

De eerste onderzoeksrunde in het paarseizoen van vleermuizen betrof een avondbezoek op 28 augustus 2018. Tijdens deze ronde zijn de volgende soorten in het plangebied waargenomen: één gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), één a twee rosse vleermuizen (*Nyctalus noctua*), één laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en één

grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Van de gewone dwergvleermuis werd een paarverblijfplaats binnen het plangebied vastgesteld, in de loods. Verder vlogen de gewone dwergvleermuizen over of waren aan het foerageren in het gebied. Van de rosse vleermuis werden alleen overvliegende dieren waargenomen, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger vlogen foeragerend langs. Er zijn naast de vastgestelde paarverblijfplaats geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld in en rondom het plangebied bij deze ronde.

2^e onderzoeksronde

De tweede onderzoeksronde in het paarseizoen betrof een avondbezoek op 19 september 2018. Tijdens deze ronde zijn twee gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze waren aan het foerageren. Bij de buurwoning werd een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Er zijn bij deze ronde geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld binnen het plangebied.

5.2.2 Kraamseizoen

1^e onderzoeksronde

De eerste onderzoeksronde in het kraamseizoen betrof een avondbezoek op 21 mei 2019. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuizen, een ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en laatvliegers waargenomen. Vanuit de schoorsteen van het woonhuis aan de Voorteindseweg 4 zijn drie uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Hier is een zomerverblijfplaats aanwezig buiten het plangebied. Rond het woonhuis aan de Voorteindseweg 8 zijn een foeragerende laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. Ten noordwesten van het plangebied is een overvliegende laatvlieger waargenomen. Vanuit de tuin van het woonhuis aan de Voorteindseweg 4 zijn circa negen gewone dwergvleermuizen het plangebied ingevlogen om in noordoostelijke richting verder te vliegen. Er zijn bij deze ronde geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld binnen het plangebied.

2^e onderzoeksronde

De tweede onderzoeksronde in het zomerseizoen betrof een avondbezoek op 20 juni 2019. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de loods binnen plangebied werd een uitvlieger waargenomen. Hier is een zomerverblijfplaats aanwezig, op dezelfde locatie waar in het paarseizoen een paarverblijfplaats werd vastgesteld. Middenin het plangebied zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn naast de vastgestelde zomerverblijfplaats geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld binnen het plangebied bij deze ronde.

3^e onderzoeksronde

De derde onderzoeksronde in het zomerseizoen betrof een ochtendbezoek op 25 juni 2019. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuizen en een laatvlieger

waargenomen. In het zuidwestelijke deel is een foeragerende laatvlieger waargenomen. In de schoorsteen van het woonhuis aan de Voorteindseweg 4 zijn circa vijf gewone dwergvleermuizen ingevlogen. De aanwezigheid van de zomerverblijfplaats werd hier bevestigd. Langs de zuidoostelijke grens van het plangebied is een vliegroute geconstateerd. De vleermuizen steken het plangebied in zuidoostelijk richting over vanuit de Voorteindseweg 4 en vervolgen hun vlucht in een rechte lijn langs de bomenrij bij de grens van het plangebied. Gedurende het onderzoek vlogen minimaal 10 gewone dwergvleermuizen langs deze route. Verder zijn nog twee foeragerende gewone dwergvleermuizen in het zuidelijke deel van het plangebied waargenomen. Er zijn naast de vastgestelde vliegroute geen andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld in en rondom het plangebied bij deze ronde.

5.2.3 Effecten

In het plangebied zijn tijdens het onderzoek naar vleermuizen één verblijfplaats en één essentiële vliegroute vastgesteld. De vliegroute langs de bomenrij wordt niet aangetast, de bomen worden niet gekapt en de nieuwe bestemming van het plangebied is natuur. Door de werkzaamheden wordt de verblijfplaats wel aangetast. Hierdoor zijn er juridische gevolgen en dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

5.3 OVERIGE WAARNEMINGEN

Er is tijdens de avondronde op 28 augustus 2018 een steenmarter (*Martes foina*) waargenomen, in de buitenmuur van de loods. Tevens is de roep van een steenuil (*Athene noctua*) gehoord aan de overkant van de Voorteindseweg/N395. Op basis van de biotoopeigenschappen van het plangebied, de soortkenmerken en de afwezigheid van sporen van steenuil wordt deze soort niet binnen het plangebied verwacht.

6 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

Aan de Voorteindseweg 2 te Middelbeers is de sloop van een woning en de andere aanwezige opstallen op het terrein voorzien. Tijdens een verkennend onderzoek door Bodem Natuur Consult is geconcludeerd dat de te slopen bebouwing mogelijk geschikt is voor vleermuizen en kleine marterachtigen. Laneco heeft opdracht gekregen om nader onderzoek te verrichten naar deze twee soort(groep)en.

6.1 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1.1 *Kleine marterachtigen*

Bij het gerichte onderzoek naar kleine marterachtigen zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Daarmee wordt op basis van gericht veldonderzoek conform het protocol van de provincie Noord-Brabant de aanwezigheid van kleine marterachtigen binnen het plangebied uitgesloten.

6.1.2 *Vleermuizen*

Bij het gerichte onderzoek naar vleermuizen zijn vijf soorten vleermuizen in en rond het plangebied waargenomen. Namelijk de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, en laatvlieger. In het plangebied is een zomerverblijfplaats vastgesteld, die ook dienst doet als paarverblijfplaats. De verblijfplaats bevindt zich in de loods op het achter terrein. Verder zijn er verschillende foeragerende vleermuizen waargenomen gedurende het onderzoek. Binnen het plangebied is één essentiële vliegroute vastgesteld, deze loopt langs de bomenrij langs de Grote Beerze.

6.1.3 *Overige soorten*

Er is tijdens de avondronde op 28 augustus 2018 een steenmarter (*Martes foina*) waargenomen, in de buitenmuur van de loods. Tevens is de roep van een steenuil (*Athene noctua*) gehoord aan de overkant van de Voorteindseweg/N395, buiten het plangebied. Beide soorten zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming.

6.2 CONSEQUENTIES

6.2.1 *Kleine marterachtigen*

Bij het gerichte onderzoek naar kleine marterachtigen zijn geen kleine marterachtigen in het plangebied aangetroffen. De geplande werkzaamheden tasten geen verblijfplaatsen of leefgebied van kleine marterachtigen aan.

6.2.2 Vleermuizen

In het plangebied zijn op basis van het onderzoek in 2018/2019 een paar- en een zomerverblijfplaats vastgesteld. Aangezien de zomerverblijfplaats op dezelfde locatie werd vastgesteld als de paarverblijfplaats, gaat het hier om één verblijfplaats. Tevens werd een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Door de voorgenomen werkzaamheden gaat de verblijfplaats verloren. Er zijn voor deze aantasting juridische gevolgen en er dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

De bomen binnen het plangebied blijven behouden, het plangebied zal worden omgevormd tot natuur. Hierdoor blijft de vliegroute behouden, en zijn er voor deze vliegroute geen gevolgen in het kader van de Wet natuurbescherming.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Bodem Natuur Consult, 2018. Quicksan Wet Natuurbescherming aan de Voorteindseweg 2 te Middelbeers.

Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers, W., 1e versie 1988. Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV Uitgeverij.

Netwerk Groene Bureaus, GAN, 2017. Vleermuisprotocol.

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN OP KAART

BIJLAGE 3 OPSTELLINGEN MARTERONDERZOEK

